

Výroční zpráva a zpráva o hospodaření spolku Klimatická žaloba ČR, z.s.

se sídlem V Šáreckém údolí 281/54, Dejvice, 160 00 Praha 6

IČO: 08325146

zapsaného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. L 72157

za rok 2024

Členská schůze v roce 2024

11. března 2024 se v kavárně Na Věky v Praze uskutečnila každoroční členská schůze, které se zúčastnilo 13 členek a členů spolku. Schůze schválila výroční zprávu za 2023, zprávu o hospodaření a změnu stanov. Dále byly sdíleny aktuální informace o činnosti spolku a byla diskutována koncepce činnosti spolku na následující rok.

Členská základna

Ke konci roku 2024 jsme měli 307 členek a členů s řádnou registrací a zaplaceným příspěvkem, což je meziroční nárůst o 15 členů.

Činnost spolku v roce 2024

Reakce na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva

V dubnu 2024 vydal Evropský soud pro lidská práva (ESLP) přelomové rozhodnutí ve třech klimatických případech. Na úspěch stížnosti švýcarských seniorek proti Švýcarsku jsme reagovali v [tiskové zprávě](#) a člen rady spolku David Chytil jej shrnul v [komentáři](#) pro Deník Referendum. ESLP Švýcarsku vytkl, že nepřijalo dostatečná opatření pro snižování emisí skleníkových plynů a neplnilo vlastní cíle.

Nejvyšší správní soud (NSS) naše řízení o druhé kasační stížnosti přerušil, v očekávání rozhodnutí ESLP. V reakci na rozhodnutí ESLP jsme zaslali NSS naše [vyjádření](#).

Aktualizace posudků

V roce 2024 jsme Manchester University požádali o vypracování aktualizace jejich posudku, kde by byly zohledněny skutečně vypuštěné emise v ČR v posledních letech a nový plán snižování emisí v (dosud neschválené) aktualizaci Politiky ochrany klimatu ČR. Tento aktualizovaný posudek dochází k závěru, že i aktualizované plány ČR více než trojnásobně překračují uhlíkový rozpočet nutný pro udržení oteplení pod hranicí 1,5 °C a tudíž nejsou v souladu s Pařížskou dohodou.

Současně jsme si také nově nechali vypracovat odborný posudek klimatický plánů ČR od mezinárodních odborníků, kteří připravovali posudky pro Evropský soud pro lidská práva ve věci klimatické žaloby švýcarských seniorek. Tento posudek využívající nejnovější poznatky z oblasti klimatické vědy došel k závěru, že uhlíkový rozpočet pro udržení oteplení pod

hranicí 1,5 °C byl v ČR dokonce již vyčerpán, a ČR tudíž nesplnila své povinnosti plynoucí z Pařížské dohody.

Oba posudky jsou ke stažení [zde](#).

Druhý rozsudek Nejvyššího správní soudu

Dne 26. listopadu 2024 Nejvyšší správní soud podruhé [zamítl](#) naši kasační stížnost. Přestože soud v mnoha bodech dává žalobcům za pravdu, současně však shrnul, že přímo z Pařížské dohody neplyne pro ČR konkrétní povinnost snižovat emise, jejíž splnění by mohl posoudit. Také zmínil, že ze samotného vědeckého stanovení vhodné míry snížení emisí skleníkových plynů neplyne ČR konkrétní právní povinnost. Závěry ESLP z dubna 2024 ve věci *Klimaseniorinnen proti Švýcarsku* interpretoval tak, že ČR lidskoprávní nároky ESLP díky mechanismům a právnímu rámci Evropské unie splňuje. NSS nevyloučil budoucí přezkum činnosti českých ministerstvem s tím, že je jejich aktivita (zejména s ohledem na otálení s přijímáním strategických dokumentů) “na hraně zákonnosti”.

Vzhledem k podle našeho názoru nesprávného posouzení soudem (včetně jeho interpretace judikatury ESLP, viz [tisková zpráva](#)) jsme se rozhodli podat proti rozhodnutí NSS stížnost k Ústavnímu soudu.

Příprava podání ústavní stížnosti

V reakci na zamítavé rozhodnutí NSS jsem v prosinci začali s přípravou podání ústavní stížnosti ve spolupráci s Frank Bold Advokáti tak, aby byla podána ve lhůtě dvou měsíců do 6. února 2025.

Vzdělávací projekt Klimarádi

Úspěšně jsme zrealizovali projekt Klimarádi v rámci projektu AGIT (Activation of young generation in the times of Climate policy). Projekt byl zaměřený na poskytování komplexního vzdělávacího programu pro středoškolské studenty a neziskové organizace, s cílem rozvoje právních dovedností v oblasti klimatického aktivismu a aktivního občanství. Do léta 2024 jsme úspěšně jsme proškoliili 310 studentů a 100 účastníků z neziskových organizací.

V rámci projektu jsme vytvořili [příručku – Právo v Akci](#), která obsahuje jednoduché vysvětlení klíčových právních nástrojů pro aktivní občany, doplněné o reálné příklady z praxe v oblastech papírového aktivismu, demonstrací, policie a občanské neposlušnosti. Příručku jsme slavnostně pokřtili v březnu 2024 v kavárně Na Věky.

Příručka, metodiky a další podklady jsou [volně ke stažení](#) na webu projektu.

O projektu jsme také [mluvili](#) v pořadu Radia Wave Podhoubí.

Více informací o projektu naleznete na našich stránkách: <https://klimaradi.klimazaloba.cz>

Další osvětová činnost a výstupy v médiích

V červnu 2024 jsme se zapojili do Týdne pro klima. V listopadu se radní Vincenc Bouček zúčastnil debaty o klimatických žalobách v rámci Klimatýdne na Právnické fakultě UK.

Radní spolku Jakub Zamouřil [vystoupil](#) v pořadu Českého rozhlasu Pro a proti v duelu s ministrem životního prostředí Hladíkem.

Pro server Svět neziskovek jsme se [vyjádřili](#) k fenoménu strategické litigace.

Fundraising

V průběhu roku jsme získali téměř 160 tisíc korun ve formě členských příspěvků a darů od individuálních dárců skrze platformu Darujme.cz a náš transparentní účet. Máme transparentní účet vedený u FIO Banky, k nahlédnutí [zde](#). Kromě toho jsme jednali o financování ve spolupráci s Climate Litigation Network.

Zpráva o hospodaření v roce 2024 (přehled o majetku a závazcích)

Tato zpráva o hospodaření je orientační a slouží k informování členské základny spolku o jeho hospodaření za minulý rok a ke schválení členskou schůzí. Vzhledem k financování vzdělávacího projektu z grantu si necháme do poloviny roku zpracovat ještě podrobnější interní účetní závěrku, kterou poskytneme na vyžádání.

Výkaz o majetku a závazcích (v tis. Kč)

Majetek	Stav k 31.12.2023	Stav k 31.12.2024
Peněžní prostředky na bankovních účtech	232	169
Ostatní majetek	0	0
Závazky	0	0
Rozdíl majetku a závazků	232	169

Přehled o příjmech a výdajích (v tis. Kč)

Příjmy	Za rok 2023	Za rok 2024
Členské příspěvky a dary	130	159
Grant na vzdělávací projekt	707	491
Celkem příjmy	837	650

Výdaje	Za rok 2023	Za rok 2024
Právní služby Frank Bold	187	117
Výdaje na vzdělávací projekt	555	579
Ostatní výdaje (web, účetnictví, apod.)	17	17
Celkem výdaje	759	737
Rozdíl příjmů a výdajů	+78	-63